

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 89 0 P 050404 20 Rev
Banjaluka: 25.3.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Tanja Bundalo, predsjednik vijeća, Senad Tica i Gorjana Popadić, član vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Grad I.S., koga zastupa Pravobranilaštvo Republike Srpske, protiv tuženog M.N. iz B., koga zastupa punomoćnik D.T., advokat iz B., radi duga, vrijednost spora 8.287,55 KM, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 89 0 P 050404 19 Gž od 30.12.2019. godine, na sjednici održanoj 25.3.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se usvaja i obe nižestepene presude preinačavaju tako što se odbija tužbeni zahtjev tužitelja za isplatu iznosa od 8.287,55 KM, a tužitelj obavezuje da tuženom na ime naknade troškova postupka isplati iznos od 702,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 25.3.2021. godine do isplate.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Sokocu broj 89 0 P 050404 19 P 2 od 22.4.2019. godine, obavezan je tuženi da tužitelju isplati iznos od 8.287,55 KM u roku od 30 dana od dana prijema prepisa presude.

Presudom Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 89 0 P 050404 19 Gž od 30.12.2019. godine, žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Tuženi revizijom pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se pobijana odluka preinači i tužbeni zahtjev odbije ili da se ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

Tužitelj u odgovoru predlaže da se revizija odbaci kao nedozvoljena ili da se odbije.

Revizija je osnovana.

U konkretnom slučaju, saglasno odredbi člana 237. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13-u daljem tekstu: ZPP), revizija nije dozvoljena s obzirom da vrijednost pobijanog dijela pravosnažne presude iznosi 8.287,55 KM.

Zna to i tuženi koji reviziju izjavljuje pozivom na odredbu člana 237. stav 3. i 4. ZPP ukazujući da je osporena odluka, vezano za pravilnu primjenu materijalnog prava u vezi sa

primjenom odredbi o zastarjelosti potraživanja, suprotna shvatanju izraženom u odluci Vrhovnog suda RS broj 89 1 P 000046 09 Rev od 2.12.2010. godine, koja je zasnovana na istovjetnom činjeničnom i pravnom osnovu.

Ovaj sud cijeni da reviziju treba dozvoliti jer je odlučivanje od važnosti za obezbjeđenje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Predmet spora je zahtjev tužitelja naveden u izreci prvostepene presude.

U toku postupka pred prvostepenim sudom utvrđeno je: da je prednik tužitelja (Grad S.S.-P.) kao investitor, sa tuženim kao korisnikom, zaključio 13.8.1997. godine ugovor o naknadi za isporučeni građevinski materijal za izgradnju porodične stambene zgrade, broj: ...; da je temeljem ovog ugovora tuženom ispučen građevinski materijal u vrijednosti od 27.348,90 dinara ili u protivvrijednosti od 8.287,55 KM (član 2.); da je ugovoreno da se građevinski materijal daje „u vidu kredita“ sa početkom otplate 3 godine od dana posljednjeg naloga za izdavanje građevinskog materijala (grejs period), sa otplatom u roku od 7 godina u 84 jednake rate i bez kamata; da je posljednji nalog izdat 6.5.1998. godine pod brojem ...; da tuženi nije ispunio ugovornu obavezu vraćanja iznosa od 8.287,55 KM; da je tužba kojom je pokrenut ovaj postupak podnesena prvostepenom sudu 3.5.2016. godine.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, koje ne može biti predmet pobijanja i ocjenjivanja u ovom revizijskom postupku s obzirom na izričitu zabranu sadržanu u odredbi člana 240. stav 2. ZPP, primjenom odredbe člana 6., 11., 18. i 1365. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, te „Službeni glasnik RS“, broj: 17/93 do 74/04 -u daljem tekstu: ZOO), prvostepeni sud je odlučio kao u izreci.

Cijeneći neosnovanim istaknuti prigovor zastarjelosti potraživanja, prvostepeni sud navodi da je podnošenjem tužbe 3.5.2016. godine tužitelj „prekinuo rok zastare saglasno odredbi člana 388. ZOO“, na temelju čega zaključuje da nije nastupila zastarjelost potraživanja predviđena članom 371. ZOO. Kod ocjene osnovanosti prigovora zastarjelosti, prvostepeni sud se nije decidirano izjasnio kada je počeo teći rok zastarjelosti.

Drugostepeni sud u cijelosti prihvaća činjenična utvrđenja i pravne zaključke prvostepenog suda, iz kog razloga odbija žalbu tuženog i potvrđuje prvostepenu presudu.

Drugostepeni sud u obrazloženju ukazuje da je tuženi iznos od 8.287,55 KM trebao da „vraća u ratama“, a ne u „anuitetima“ pa da je, stoga, za ocjenu prigovora zastarjelosti relevantna odredba člana 371. ZOO, a ne člana 372. ZOO. Ni drugostepeni sud se nije decidirano izjasnio o početku toka roka zastarjelosti.

Drugostepena odluka je zasnovana na pogrešnoj primjeni materijalnog prava, iz kojih razloga se revizija ukazuje osnovanom.

S obzirom na pravnu prirodu i karakter predmetnog ugovora (neimenovani ugovor koji nije sadržan u ZOO), na rok zastarjelosti potraživanja ima se primjeniti odredba člana 371. ZOO kako su to pravilno zaključili, ali ne i primjenili, nižestepeni sudovi.

Ugovor između stranaka je zaključen 13.8.1997. godine i prema tački 4. ugovora, početak otplate je 3 godine od dana posljednjeg naloga za izdavanje građevinskog materijala. Posljednja isporuka građevinskog materijala tuženom je izvršena 6.5.1998. godine po otpremnici broj:..., što znači da je rok zastarjelosti počeo teći sa 6.5.2001. godine.

S obzirom da je tužba podnesena 3.5.2016. godine, dakle po proteku desetogodišnjeg roka iz člana 371. ZOO, očigledno je da su nižestepeni sudovi pogrešno cijenili istaknuti prigovor zastarjelosti potraživanja.

Kako je došlo do preinačenja pobijane odluke, ovaj sud je u obavezi da odluči o troškovima cjelokupnog postupka (član 397. stav 2. ZPP).

Tužitelj u toku postupka pred prvostepenim i drugostepenim sudom nije isticao zahtjev za naknadu troškova, već je opredjelio zahtjev samo za troškove na ime sastava revizije u iznosu od 702,00 KM.

S obzirom da vrijednost spora iznosi 8.287,55 KM, to saglasno članu 2. tarifni broj 2. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik RS“, broj 68/05-u daljem tekstu AT), broj pripadajućih bodova iznosi 160 (vrijednost spora od 5.001,00 KM do 10.000,00 KM), a vrijednost jednog boda iznosi 2,00 KM (član 14. stav 2. AT). Za sastavljanje pravnog lijeka priznata nagrada se uvećava za 50 % ili za 80 bodova, čime se tuženom priznaje naknada u iznosu od 240 bodova tj. u iznosu od 480,00 KM.

Ova naknada se po članu 2. tarifni broj 12. uvećava za 25 % ili za iznos od 120,00 KM, te za 17% na ime PDV, čime ukupna naknada koja se priznaje tuženom iznosi 702,00 KM.

Temeljem odredbe člana 250. stav 1. ZPP odlučeno je kao u izreci.

Predsjednik vijeća
Tanja Bundalo

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić